

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 41. An Matrimonium pro foro interno invalidum, possit pro foro externo censeri validum, & quod tum sit agendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

sequentia, 1. si varietas attestationum in substantialibus laceret & conquasset depositiones, sunt tanquam singulares testes. 2. Etiam si agitur pro dissolvendo Matrimonio, domestici & familiares, si reliqua habeant, non ideo possunt repelli. 3. Etiam hic fieri potest, ut numerus testium, si nempe sint ultra tres, suppleat defectum aliquem. 4. Quando agitur de causa dissolvendi Matrimonium intra domesticos pariter illata, domestici & familiares habentur tanquam omni exceptione majores, tum quia presumuntur melius scire, quam extranei, tum etiam, quia saepe tales causae, v. g. metus injectus, verberationes, minae, non fiunt coram extraneis. 5. Quamvis aliquis fuerit famulus, dum causa dissolvendi posita est, si tamen non amplius sit famulus, dum testatur, non obstat, cum cessarit praesumptio nimiae reverentiae vel amoris. 6. Non ideo contraria sunt testimonia quod unus plus testetur, quam alter. 7. Si causa invaliditatis Matrimonii sit plus quam semel plenè probata, potest etiam mulieri, contra quam aliàs nulla est exceptio, injungi juramentum suppletorium. 8. Quamvis quis testetur ex auditu, si Authores dicti repellantur, etiam repelluntur testes, quia plus non creditur copiam referre quam originali, plus non creditur referre quam relato. Hæc omnia fusè deducit & probat *Sperel.*, partim l. c. partim decis. 79. n. De testibus plura addam à n. 757.

374. Q. 41. An Matrimonium pro foro interno non debet, possit pro foro externo censeri validum, & dispensationem sit agendum. R. Constat ex resolutione illius casus: Titius appromisso Matrimonio cum Cajam impregnat Cajam ancillam suam, & quia postea

ducere non vult, persuadet Cajæ vicinæ partui,
 & Dulo servo suo, ut ineant Matrimonium,
 impetrâque illis ab Ordinario facultatem con-
 trahendi sine proclamationibus coram quo-
 cunque Parocho, quod etiam fit præsentibus
 testibus. Pro majore elucidatione: *Notandum*
 1. Nec Dulum nec Cajam unquam locutos esse
 de Matrimonio ineundo, aut de subeunda ulla
 obligatione vi hujus actionis, nec ullum un-
 quam carnis tactum ante vel post ab invicem
 pretendisse, imò inter ipsos convenisse, quòd
 vellent facere in speciem ad placendum Titio,
 & reportandam ab eo pecuniam: Titius autem
 hanc comœdiam adornavit merè, ut se à Caja
 expediret, disposito Dulo, ut se patrem prolis
 mentiretur. 2. Postquam sic dispositi compa-
 paruerant coram Parocho & testibus, renovâ-
 runt contractum, quòd vi hujus fabulæ nun-
 quam aliquid prætenderent ab invicem, & sic
 cœcesserunt, neque postea ulla cohabitatio, fa-
 miliaritas aut correspondentia inter ipsos fuit.
 3. Caja postea instructa, quòd nubere non pos-
 set, nisi habitâ certitudine de morte Duli, de
 eo nil rescire potest intra decem annos, & quia
 in periculo incontinentiæ, *Queritur*, 1. an
 alteri nubere possit. 2. An si Dulus casu rediens
 negaret contractum, de nihil prætendendo ab
 invicem, Caja posset in foro externo prohiberi,
 ut alteri nubat. 3. An etiam posset cogi ad co-
 habitationem. 4. An etiam ad redditionem
 indebiti. 5. An ut nunc alteri nubat, indigeat
 dispensatione vel declaratione de Matrimonii
 nullitate. 6. An, & à quo, quibûsque modis,
 tam petet ac impetrabit. R. Tale Matrimo-
 nium pro foro quidem interno esse invalidum

E. J.
 2. 0.
 H. m.
 Claudi
 a C. m.
 L. m. VII
 C. 1.

ob defectum consensûs, uti definit *Im. III. Cap. Tua nos*, De sponsal. & Matr. in foro tamen externo non haberi validum, cum enim contractum sit in facie Ecclesiæ, est præsumptio & certa possessio pro illo, secundum dicenda n. 679. Unde de singulas quæstiones dico, *Ad 1.* Caja quoad forum internum posset cuicumque nubere, adeoque, si foret in Indiis, vel tali loco, ubi non posset constare eam antecedenter Matrimonium in facie Ecclesiæ contraxisse, posset securè cum quocunque Matrimonium inire, non potest tamen in his partibus, uti constat ex dictis. *Ad 2.* Posset in foro externo prohiberi, ne alteri nubat, uti & Dulus, ne alteram ducat. *Ad 3.* Posset cogi ad cohabitationem. *Ad 4.* Non ad conditionem debiti ante positum serium consensum mutuuum in Matrimonium, quia alioquin cogeretur ad fornicationem. *Ad 5. & 6.* Indiget utique pro locis, ubi notum est, vel non potest, quòd ita contraxerint, sed nequidem Papa obtinendam esse talem declarationem. Dispensatio autem in tali Matrimonio vel rato vix aut ne vix quidem sperari potest. circa annum 1690. iudicavit Illustrissimus Dominus Nuntius Apostolicus, & plures hic Collegii Doctores, quibus assentior.

275. Q. 42. An ratio Sacramenti sit separabilis à ratione indissolubilis contractûs matrimonialis inter fideles baptizatos. R. S. 1. Multis modis separabile esse docent multi, quorum præcipuos retulit p. 1. n. 73. Plures addit *Avers. q. 1. f. 5. & excentioribus putant Merat. Gonet, Platel. Spor. X. n. 340.* qui contendunt id fieri posse saltem intentione conficiendi contractum non Sacramentum: Rationes sunt 1. quia